Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 11.04.1967, sp. zn. 7 Tz 11/67, ECLI:CZ:NS:1967:7.TZ.11.1967.1

Číslo: 57/1967

Právní věta: Jestliže pachatel, který byl potrestán pro úmyslný trestný čin jako mladistvý, páchá trestné činy téže povahy i po dovršení 18. roku věku, není vyloučeno, aby při hodnocení zvlášť nebezpečné recidivy se přihlíželo i k potrestání z doby, kdy byl ještě mladistvý, pokud tato okolnost v souvislosti s trestnými činy spáchanými po 18. roce věku, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 11.04.1967

Spisová značka: 7 Tz 11/67

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Mladiství, Recidiva zvlášť nebezpečná

Předpisy: 140/1961 Sb. § 41

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 57/1967 sb. rozh.

Jestliže pachatel, který byl potrestán pro úmyslný trestný čin jako mladistvý, páchá trestné činy téže povahy i po dovršení 18. roku věku, není vyloučeno, aby při hodnocení zvlášť nebezpečné recidivy se přihlíželo i k potrestání z doby, kdy byl ještě mladistvý, pokud tato okolnost v souvislosti s trestnými činy spáchanými po 18. roce věku, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 11. 4. 1967 – 7 Tz 11/67.)

Rozsudkem okresního soudu v N. z 13. října 1966 sp. zn. 2 T 184/66 byl mj. obviněný A uznán vinným, že v O. dne 8. srpna 1966 společně s B. a mlad. C odcizil poškozenému K z pravé náprsní kapsy částku nejméně 500 Kčs, přičemž obviněný A byl již vícekráte trestán pro majetkové trestné činy. Tento skutek byl posouzen jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., spáchaný obviněným A jako zvlášť nebezpečným recidivistou ve smyslu § 41 písm. b) tr. zák. Obviněný A byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří a půl roku.

K odvolání obviněného A krajský soud v O. rozsudkem z 30. 11. 1966 sp. zn. 7 To 441/66 zrušil ohledně A rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu a obviněného uznal znovu vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. bez zjištění, že se činu dopustil jako zvlášť nebezpečný recidivista. Podle sazby § 247 odst. 1 tr. zák. mu pak uložil trest odnětí svobody v trvání dvou a půl roku.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem Nejvyšší soud zrušil rozsudek krajského soudu a tomuto soudu přikázal, aby věc obviněného A znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění.

Podle § 2 odst. 5 tr. ř. je povinností soudu jako orgánu činného v trestním řízení, postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci a při svém rozhodování z něj vycházet. Pro posouzení, zda pachatel má být považován za zvlášť nebezpečného recidivistu, je především nutné, aby soud provedl důkazy ke zjištění, zda obviněný páchá úmyslné trestné činy téže povahy, jako je právě souzený čin a zda byl již pro takové činy vícekráte trestán. K provedení příslušných důkazů nestačí jen konstatovat opis rejstříku trestů, nýbrž je nutno zjistit obsah spisů, v nichž byl obviněný potrestán pro takové trestné činy. Tuto základní povinnost však okresní soud nesplnil a krajský soud, aniž toto pochybení sám napravil, rozhodl pravomocným rozsudkem ve věci.

Podle opisu rejstříku trestů byl obviněný do dne spáchání nyní souzené krádeže potrestán nepodmíněnými tresty odnětí svobody pro trestné činy krádeže, případně jiné majetkové trestné činy téhož druhu, v těchto případech. x) 1. lidovým soudem v L. dne 31. 10. 1956 sp. zn. T 149/56 k trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců, x) 2. lidovým soudem v O. dne

16. 12. 1958 sp. zn. 6 T 150/58 k trestu odnětí svobody na pět měsíců, x) 3. lidovým soudem v B. dne 3. 3. 1959 sp. zn. T 30/59 k trestu odnětí svobody na deset měsíců, x) 4. okresním soudem v P. dne 11. 7. 1961 sp. zn. 3 T 118/61 k trestu odnětí svobody na dva a půl roku.

Z toho provedl okresní soud v hlavním líčení důkaz o potrestání obviněného jen konstatováním spisu okresního soudu v P sp. zn. 3 T 118/61, kdežto ostatní spisy k důkazu nekonstatoval. Krajský soud tento nedostatek předchozího řízení nenapravil a sám hodnotil otázku zvlášť nebezpečné recidivy obviněného na základě neúplného důkazního stavu. Tím porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř.

Krajský soud odůvodnil upuštění od výroku, že obviněný je v souzeném případě zvlášť nebezpečným recidivistou tím, že do počtu vícenásobného potrestání za majetkové trestné činy ve smyslu § 41 písm. b) tr. zák. okresní soud neprávem započetl odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody okresním soudem v O. z 16. prosince 1958 sp. zn. 6 T 150/58 a okresním soudem v B z 3. března 1959 sp. zn. T 30/59, v obou případech pro trestné činy krádeže. Podle názoru krajského soudu nepřicházejí tato dvě odsouzení v úvahu pro posouzení, že obviněný soustavně páchá úmyslné trestné činy majetkového charakteru, ač již byl pro takové trestné činy potrestán, protože se jich dopustil jako mladistvý. podle zjištění krajského soudu lze vzít v úvahu pro posouzení podmínek zvlášť nebezpečné recidivy obviněného jenom odsouzení za trestný čin loupeže a krádeže ve věci sp. zn. 3 T 118/61.

Nehledě k nedostatku zjištění skutečného stavu věci, vytčenému shora, porušil krajský soud zákon i v ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., když hodnotil důkazy o významu předchozích potrestání pro zvlášť nebezpečnou recidivu bez pečlivého uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a když rozhodoval jen na základě paušální úvahy, že obviněný byl ve věci sp. zn. 6 T 150/58 okresního soudu v O. a sp. zn. T 30/59 okresního soudu v B. odsouzen jako mladistvý. V případech, kde pachatel, který byl potrestán pro úmyslný trestný čin jako mladistvý, páchá trestné činy téže povahy i po dovršení 18. roku věku, není vyloučeno, aby při hodnocení zvlášť nebezpečné recidivy se

přihlíželo i k potrestáním z doby, kdy byl obviněný mladistvý, pokud tato okolnost v souvislosti s trestnými činy, jichž se pachatel dopustil po 18. roce svého věku, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Hodnocení krajského soudu je v tomto směru dále mylné i proto, že obviněný se dopustil trestného činu krádeže ve věci okresního soudu v B. sp. zn. T 30/59 již jako dospělý.

Otázku, zda potrestání za trestné činy krádeže, jichž se obviněný dopustil jako mladistvý, je možno brát v úvahu při posuzování zvlášť nebezpečné recidivy obviněného, bylo tedy nutno řešit v souvislosti s hodnocením, zda tato okolnost, spolu s potrestáním za trestné činy, které spáchal již jako dospělý, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti nyní souzeného trestného činu pro společnost, nikoliv jen na základě všeobecné úvahy o spáchání těchto činů mladistvým. V tomto směru byla tedy stížnost pro porušení zákona důvodná.